

MOOSEES
MENTULA
JÄÄKAUSI

WSOY

MOOSES MENTULA JÄÄKAUSI

ROMAANI

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Suomen Kulttuurirahaston Uudenmaan rahasto,
Taiteen edistämiskeskus ja WSOY:n kirjallisuussäätiö
ovat tukeneet kirjan kirjoittamista.

© MOOSES MENTULA 2016

ISBN 978-951-0-41660-0

PAINETTU EU:SSA

KIITOS:

Lari Mäkelä, Taru Kulmalainen, Juha Mäntykenttä,
perhe ja vanhemmat

*"Let's go out to play straight away and catch tadpoles in
a jar. Take them home to mother, watch them wriggle.
Tell your brother where they are."*

JIMMY NAIL

*"Näin kuolleen miehen sotkeutuneen sähköjohtoihin.
Ja ystävien kanssa mietittiin, pitäisikö ottaa valokuva."*

JOOSE KESKITALO

1.

– OIKASTAAN TÄSTÄ niin päästään nopeemmin, gps-paikantimen käyttäjä sanoi.

Se astui sivuun lukemattomien saappaiden ja vaeluskenkien kuluttamalta metsäpolulta, heilutti laitetaan kuin valtikkaa ja lähti kapuamaan kalliorinnettä. Kaksi muuta tyttöä kulki tiiviisti ympärillä. Helmi seurasi muutaman metrin päässä, turvavälin takana.

– Miten pitkä matka vielä? yksi tytöistä kysyi.

– Ei pitäs olla kuin muutama sata metriä, suuntauslaitteen haltija vastasi.

Helmi oli nimennyt sen mielessään pahaksi kuningattareksi. Kituliaita mäntyjä kasvava kallio vaihtui kuusikoksi, joka tiheni kaiken aikaa. Aurinko viskoi valokeihäitä oksien läpi. Kulkiessa oli pujoteltava sammalen vihertämiä runkoja, ja oksantyingät tarttuivat vaatteisiin. Helmi kuroi välimatkaa, että näköyhteys hovin punaisiin huppareihin säilyi.

– Onks tää muka oikeesti paras reitti kätkölle? Se eräjorma sano, että polkuja pitkin, yksi tytöistä sanoi.

– On, on, kuningatar sanoi.

Se viittilöi toiset lähemmäksi ja supatti niille jotain.

– Niin, joo. Polku tekee täs pitkän lenkin, äsken epäillyt sanoi.

Se puhui turhan kovalla äänellä siihen nähden, että muut olivat vieressä. Helmi nosti katseensa käärmeinä mutkittlevista kuusen juurista. Kuningatar tuijotti häntä. Yhteys lähetti sähköiskun, pää tärähti ja puis-tatti. Yleensä se ei edes vilkaissut tai sitten katsoi läpi.

– Mites sä aattelet? Jatketaanko tätä kautta? se kysyi.

Helmi oli puhunut viimeksi kotona aamupalapöydässä, joten hänen täytyi rykäistä ennen kuin vastasi:

– Joo, jos se on parast.

– Hyvä, kaikki ollaan samaa mieltä.

Kuningatar soi katseen vuoronperään jokaiselle, nosti sitten gps:n vaakasuoraan rintakehäänsä vasten ja kääntyili kantapäillään. Kun suunta löytyi, se ojensi käsivartensa kulkusuunnan näyttäväksi nuoleksi. Matka jatkui samaan tyyliin kuin tähänkin saakka: muut kul-kivat edellä, höpöttivät ja kikattivat, ja Helmi seurasi hiljaa takana.

Luokka oli saanut äänestää seiskaluokan kevätret-ken kohteesta. Ylivoimainen voittaja oli ollut yhdis-telmä Linnanmäki ja ruuat Macista, toiseksi oli tullut karting-kilpailu ja yhden äänen oli saanut metsäretki Nuuksioon. Opettaja oli käyttänyt veto-oikeuttaan ja päättänyt, että opetussuunnitelma toteutuisi parhaiten metsäretken puitteissa. Hän korosti, että valinta oli kuitenkin tehty niiden kohteiden joukosta, joille oppi-laat olivat antaneet ääniään.

Matka tuntui kestävän ja kestävän. Maasto muuttui kosteammaksi, askelet tussahtelivat. Haisi maatuivilta

kasveilta. Ympärillä kasvoi korkeita saniaisia, jotka toivat mieleen viidakon. Alkoi kuulua solinaa. Ääniläheteeksi paljastui puro.

– Hei kattokaa, miten upee paikka, kuningatar sanoi.

Puro mutkitteli kivien lomassa. Valo heijastui vedestä siten, että kuohut olivat kultaisia, ja kivenkoloissa seisova vesi mustaa. Puron viereen oli kaatunut suuri koivu.

– Otetaan tossa kuva, kuningatar sanoi.

Tytöt istuivat rungolle ja ojensivat kännyköitään Helmille. Reppu painoi selkää, joten Helmi laski sen viereensä ennen kuin alkoi kuvata.

– Oota. Ei viel.

– Onks hiukset hyvin?

– Meikki levinny?

– Saanks lainaa huulikiiltoa?

– Lainaa vaan, mut mul on herpes. No ei oikeest.

Ne imivät poskensa sisään, töröttivät huuliaan ja siiristivät silmiään, ojentelivat käsiään toistensa ympärille, olivat pussaavinaan tai muka kiskoivat toisiaan hiuksista.

– Näytä.

– Ei! Ihan hirveit.

– Toi duckfeissi on aika cool.

Ne jakoivat kuvia pikaviestipalvelimilla ja kirjoittelivat niihin saatetekstejä.

Helmi huomasi maassa pikimustan sammakonpojan. Hän sulki pikkurillia pienemmän mönkijän varovasti kämmentensä väliin. Otuksen möyrintä kutitti.

Helmi nosti oikean kätensä varovasti vasemman päältä ja silitti etusormella sammakon niskaa. Eläin sulki avaruusolennon silmänsä ja rauhoittui mykkyrälle. Helmi käveli jonkun matkaa joen vartta alas, jotta mekastus ei säikäyttäisi pientä kaveria. Hän löysi hyvän paikan, otti taskustaan kameran ja asetti siihen oikeat säädöt. Hän laski sammakon kiven päälle siten, että taustalla näkyi virtaavaa vettä. Sammakko oli niin rauhallinen, että Helmi sai kuvata kiireettä. Varmistuttuaan kuvien onnistumisesta Helmi silitti valokuvamallia hyvästiksi ja vapautti sen suuren saniaisen juurelle.

Tyttöjen ääniä ei enää kuulunut, kuvatessa oli tainnut mennä pitkään. Helmi käveli kaatuneelle rungolle. Tyttöistä muistutti vain tyhjä pillimehupurkki. Helmi katsoi ympärilleen ja oli näkevinään koivikossa punaisen hupparin, mutta ei saanut sitä näkyviin toistamiseen.

– Täällä! kuului kaukaa selän takaa.

Ketään ei näkynyt. Helmi kiirehti äänen perään.

– Eiku täällä! kajahti päinvastaisesta suunnasta.

Aina kun Helmi säntäsi ääntä kohti, kuului huuto ja räkätystä jostain toisaalta. Lopulta Helmi lukitsi suunnan, asteli rivakasti ja sai näkyviinsä hahmon, joka loittoni kovaa vauhtia. Helmi ampaisi juoksuun, vaikka oksat raapivat kasvoja ja nilkat muljahtelivat juurakoissa. Huppari katosi mäen taakse, eikä Helmi jaksanut enää. Hän tähysti nyppylän päältä, mutta näki vain metsää.

– Älkää viittikö!

Helmi nojasi kätensä polviin, tasasi hengitystään, suoristautui sitten ja huusi lujempaa:

– Oikeesti! Hei!

Vain haapa havisi vastaukseksi. Helmi palasi purolle. Hän oli jättänyt kaatuneen rungon vierelle reppunsa, jonka sivutaskussa olisi kännykkä. Puhelimen navigaattorin avulla hän voisi suunnistaa pois tai soittaa opettajalle, jos mikään muu ei auttaisi. Taittuneet heinät osoittivat paikan, jossa reppu oli maannut. Saniaiset kasvoivat puiden kokoisiksi, peittivät auringon ja kaatuivat päälle, pyörähtivät ranteiden ja nilkkojen ympärille, sitoivat pieneksi nipuksi.

Jostain viereltä alkoi kuulua puhetta. Se oli kuoro kai-kista niistä äänistä, jotka olivat joskus riivanneet ja ilkkuneet. Samaan aikaan puhuja oli kuitenkin Helmi itse:

Tänne sinä jäät. Ei ole mitään mahdollisuutta löytää pois, ei mitään. Ainakaan sinulla. Muistatko lehtijuttun? Nainen oli ollut kateissa kaksi viikkoa. Bussikuski muisti, että se oli tullut tänne ja sillä oli retkeilykampeet päällään. Poliisi ja vapaaehtoiset etsivät päiviä ilman tulosta. Lopulta satunnainen retkeilijä löysi sen kalliorinteen juurelta. Pedot olivat jo syöneet suuren osan ruumiista. Piti tunnistaa hampaista.

Poikkesit polulta yli tunti sitten. Miten aiot löytää takaisin? Hah. Kuulitko? Syö vain marjoja. Silti tulee nälkä ja öisin on kylmä, saattaa mennä pakkaselle. Yrität liikkua, että tulisi lämmin, mutta lopulta väsymys voittaa. Nukahdat ja kylmetyt. Kestät ehkä muuttaman päivän. Näännyt ja pyöräyt. Lopulta madot syövät. Ehkä kukaan ei edes löydä ruumista, haluakaan löytää. Se on sinulle oikein.

– Ei! Helmi huusi.

Hän huitaisi kädellään. Ei siinä mitään tuntunut, mutta itsesäälän pirujen maalailu loppui.

Helmi pyyhkäisi silmäkulmaansa neulepaitansa hihalla. Tilanteesta selviäminen edellytti ajatusten pitämistä koossa. Matkaan oli lähdetty yhden maissa, joten pimeään ja kylmän tuloon olisi vielä reilusti aikaa. Lähtöpaikkaan ei voinut olla pitkälti, sillä heidät matkaan opastanut eräkummi kertoi, että kauimmaiselle kätkölle oli kolme kilometriä. He olivat tulleet kohtisuoraan puroon nähden. Kun seisoivat kasvot tulosuuntaan, aurinko paistoi vasemman olan yli. Jos vain pitäisi huolen, että valo olisi kaiken aikaa samalla puolella, niin saapuisi vääjäämättä polulle. Mutta jos jostain syystä ajautuisi ohi, ei kukaan tietäisi, mistä pitäisi etsiä. Olisiko parempi jäädä odottamaan? Ei. Toisten kotimatka viivästyisi.

Helmi repäisi kaatuneesta koivusta palan tuohta ja taittoi sen kahtia. Hän kumartui purolle ja hörppäsi. Maistui mudalta. Hän käänsi vasemman poskensa auringon ja lähti etenemään. Märässä maassa erottui kenkien painaumuksia. Jonkun ajan päästä saniaiset ja lehtipuut vaihtuivat kuusiksi ja maa kuivui. Lämpö tuntui poskella, joten ei muuta kuin eteenpäin.

Välillä maisemat näyttivät tutuilta, mutta yhtä usein vaikutti kuin olisi nähnyt paikan ensimmäistä kertaa. Ääni yritti jatkaa epätoivon kylvöä, mutta sen sai vaimennettua hyräilemällä. Aivojen sisäinen shuffle-toiminto valitsi kappaleen, jossa kerrottiin metsään menon tarjoavan takuulla yllätyksen. Polun vieressä

rapsahti. Sahalaitakuviainen käärme liukui mättäiden päällä ja sihisi mennessään. Helmi säpsähti ja kompastui teräväkärkisen kiven päälle.

Helmi veti farkunlahkeen ylös. Polven alapuolella oli aukko, ja säärtä pitkin valui verta. Jalan koukistaminen sattui, mutta kuitenkin onnistui. Helmi riisui neuleensa, repäisi aluspaidan helmasta suikaleen ja sitoi haavan. Kun hän vain selviäisi täältä, niin kaikki olisi paremmin. Ne olivat varmasti jo lähteneet etsimään, haravoivat metsää. Poliisillekin olivat soittaneet. Kun hän tulisikin omin voimin, niin ne pitäisivät sankarina. Kutsuisivat toimittajan paikalle. Jutussa kehuttaisiin, kuinka neuvokkaasti Helmi oli toiminut. Vuosien painajainen päättyisi siihen.

Helmi jatkoi taivallusta. Hän löysi maasta purkkapakkauksen ja muisti, että yksi tytöistä oli jauhanut Jenkkiä. Polvea pakotti, mutta oli kestävä. Helmi valitsi horisontista männyn ja vakuutti itsensä siitä, että puun kohdalta näkyisi polulle. Kyseisen männyn luona hän poimi seuraavan kohteen. Seitsemän etappia myöhemmin Helmi istui kelolle. Pahin oli toteutunut; hän oli kävellyt polun ohi.

Läheiseen keloon lehahti tikka. Se täräytti sarjan, käänsi pienen päänsä Helmiin, pudottautui siivilleen ja asettui toiseen puuhun. Takaisin kääntymisessä ei olisi järkeä, ja jonnekin muualle suuntaaminen olisi mustan kissan etsimistä pimeästä huoneesta. Olisi pitänyt pysyä purolla, siellä olisi sentään ollut vettä. Helmi keräsi sylkeä kurkkuunsa ja nielaisi. Tikka päästi kauempana toisen tahdin verran iskuja.

Helmi näki, kuinka hänen kuvansa olisi kehyksissä olohuoneen pöydällä mummin kuvan vieressä. Maljakossa olisi valkeita ruusuja. Tikka laskeutui Helmin vierelle maahan, eivät villieläimet yleensä tulleet noin lähelle. Sillä oli kirkkaan keltainen päälaki eikä punainen kuin tikoilla, joita Helmi oli aiemmin nähnyt. Helmi ojensi kätensä lintua kohti, se hypähti lentoon ja laskeutui samaan puuhun, jossa oli äsken ollut, alkoi nakuttaa yhtäjaksoisesti. Helmi nousi ja käveli linnun suuntaan. Päästyään puun juurelle hän huomasi seisovansa keskellä polkua.

Helmi seurasi polkua kohti lähtöpaikkaa. Kieli liimautui kitalakeen, onneksi kohta saisi vettä. Opettaja juoksisi hänen luokseen ja kaappaisi syliin. Kaikki kummastelisivat, kuinka hän oli löytänyt itse takaisin. Ehkä koko luokka nostaisi hänet käsiensä päälle ja ponnauttelisi kuin trampoliinissa. Hurraa-huudot kaikuisivat. Tämän mäen takana se jo olisi. Helmi valmistautui kertomaan, miten oli käyttänyt aurinkoa apunaan. Erikoisesta tikasta hän ei puhuisi mitään; se oli hänen salaisuutensa.

Tästä näki jo. Kukaan ei säntäillyt ympäriinsä, parkkipaikalla ei ollut poliisiautoa. Ne istuivat nuotiopaikalla ja paistoivat makkaraa. Helmi käveli lähemmäs. Eräopas näytti, kuinka tuluksilla iskettiin kipinää. Opettaja jakoi ketsuppia ja sinappia. Oppilaat näpytelivät toistensa selkien takana kännyköitä ja söivät. Helmille ei ollut tilaa nuotiota ympäröivillä kelopenkeillä. Hänen reppunsa retkotti laavun seinään teipatun roskasäkin vieressä.

- Oliko kiva reissu? äiti kysyi.
Sen hiukset olivat pystyssä kuin vastaheränneellä.
- Ihan, Helmi vastasi.
Helmi antoi takkinsa äidille.
- Haisee savulle. Pistetään pesuun, se sanoi.
Äiti jäi seisomaan eteiseen takki kädessään.
- Niin? Helmi kysyi.
- Tuota... en tiää, kun pitäisi varmasti kertoa tästä yhdessä isäsi kanssa, mutta en malta odottaa, se aloitti.
Helmi katsoi kysyvänä.
- Mennään keittiöön. Se on sen verran iso juttu, ettei sitä voi tässä eteisessä töksäyttää, äiti sanoi.
Se nosti jääkaapista litran jugurtin ja katsoi kysyen Helmiin.
- Ei oo nälkä, Helmi sanoi. – Kerro jo se vuosisadan uutinen. hän jatkoi.
Äiti risti kätensä eteensä pöydälle.
- No tuota. Isäsi on saanut vuoden mittaisen projektihomman kaukaa pohjoisesta, se sanoi.
- Niin?
- Me muutetaan sinne jo ennen juhannusta.
- Hä?
- Niin, eikö ole hienoa?
- Minulle ette ole puhuneet mitään.
- Mutta siis sinun takiahan tämä tehdään, se sanoi.
Helmi istui hiljaa. Äidin suupieleen ilmestyi hymy.
- Otetaan uusi alku. Ollaan Heikin kanssa puhuttu, että hommataan sinulle sitten se koirakin.

2.

JUHA RUIKKASI sytytysnestettä kyteville hiilille. Mustaa savua tuprahti silmille. Vannoutuneena hiiligrillajana Juha tiesi, että brikettien olisi pitänyt imeä petroolia rauhassa, mutta vaimon huikkaus takaovelta, että yrttiperunat olivat jo uunissa, oli saanut hätiköimään.

Päivi oli useana keväänä ehdottanut kaasugrillin ostoa, mutta mies oli tyrmännyt ajatuksen. Hiiligrillauksessa oli kyse enemmästä kuin ruuanlaitosta; kun hiilet sytyttämisen jälkeen roihusivat, Juha tunsi yhteyttä esi-isiinsä. Grillaaminen alkoi tulen tuhoavan voiman vapauttamisella ja päättyi, kun liekit jurottivat hiilloksena, joka kypsytti pihvit meheviksi ja haudutti tuorejuuston sekä herkkusienet suussa sulavaksi yhdistelmäksi. Kun katsoi hiillosta, vaikutti, että tuli oli kesyyntynyt, mutta tämä oli hämäystä; loimu vaani hetkeä, jolloin grillaaja hakisi jääkaapista toista kaljaa tai keittiön pöydälle unohtunutta marinadikulhoa.

– Eikö sulla ole vielääkään lihat grillissä, Päivi sanoi.

Se kantoi tarjottimella lautasia, laseja ja ruokailuvälineitä ja alkoi asetella niitä terassipöydälle. Sillä oli päällään kesämekko, jossa oli kirkkaita kukkaku-

vioita. Kultainen ketju kilkahteli nilkassa. Juha muisti antaneensa korun Päiville sinä syksynä, jolloin he olivat tavanneet. Juhan muistoissa koru kuului nuorelle opiskelijalle eikä viisikymppiselle naiselle. Juhan sisällä humautti.

– Kohta on, mutta tuuhan tänne, Juha sanoi.

Hän veti Päivin syliinsä grillin vieressä olevalle puiselle aurinkotuolille. Juha upotti nenänsä vaimon niskaan, hengitti pihkaista ja samaan aikaan raikasta tuoksua, joka ei ollut muuttunut, vaikka vuosia oli kertynyt. Ja viehättävä Päivi oli edelleen. Juha ajatteli, että se oli hänen naisensa.

– Ootkohan juonut turhan monta kaljaa, kun noin innostut vanhasta muorista? Päivi sanoi.

Se hymyili ja pyristeli irti. Mukamas läpsäisi Juhaa poskelle.

– Sika! Pistähän sikaa grilliin, Päivi sanoi.

Se nousi, otti tarjottimen pöydältä ja lähti takaisin keittiöön. Juha laski, että heidän tapaamisestaan oli neljännesvuosisata. Nuorempana hän uskoi, että iän karttuessa oppisi tuntemaan itseään ja maailmaa. Nyt hän tiesi, että epävarmuus ja pelko eivät kadonneet. Kun Ellu vielä asui kotona, täytyi näytellä järkähtämättömyyttä, mutta kun jälkikasvu pakkasi rinkkinsa, tuntui kuin he olisivat Päivin kanssa palanneet opiskelijapariksi, joka hontelona tutustuu maailmaan. Juha huomasi ajattelevansa me-muodossa, vaikka ei hän oikeasti voinut tietää, kuinka Päivi asiat koki.

Juhan ja Päivin yhteiselämän alku ei ollut aikoihinan helpoimmasta päästä. Juha heräsi riehakkaan

opiskelijaiilanvieton jälkeisenä aamuna vieraasta sängystä. Vieressä nukkui nainen, jonka mustat hiukset makasivat viuhkana tyynyllä, ja täydellisten huulten välistä virtasi ilmaa viheltäen. Tuo nainen olisi saanut kenet tahansa. Miksi se oli päästänyt juuri hänet sänkyynsä? Juha ei halunnut tuottaa kaunottarelle pettymystä; hän nousi varoen, hiipi ovelle ja sulki sen hiljaa jäljessään.

Juha avasi muovipussin, jonka sisällä porsaanpihvit olivat marinoituneet yön yli. Hän nosti lihat teräspihveillä ritilälle. Tirisevä rasva ärsytti liekit hyökkäämään hiiltien kätköistä. Juha naputti lastan kärjellä hiilipesän alla olevaa ilmanottoaukkoa ahtaammaksi, ja liekit madaltuivat. Paistuvan lihan tuoksu kohosi ja kantoi mukanaan kesäloman tuntua.

Juha oli ihastunut auttamattomasti. Hän päätti kuitenkin unohtaa naisen. Ei heistä olisi pariksi; se oli joutsen ja hän varpunen. Juha pyöri öisin tuskaisena, kun Päivin tuoksu välähteli tajuntaan ja muistot helästä kuiskailusta saivat korvat kutiamaan. Juuri kun aika alkoi armahtaa, Päivin kämppekaveri tuli yliopiston ruokalassa Juhan luokse, löi käteen ultraäänikuvan sikiöstä ja sanoi, että Juhan olisi parasta kantaa vastuunsa. Siitä lähtien Juha oli todistanut olevansa Päivin arvoinen.

– Kai ne alkaa olla kypsiä? Tulevat ihan näillä minuuteilla, Päivi hoputti.

– Valmista on kun on valmista!

Juha oli työskennellyt historian ja yhteiskuntaopin opettajana Tuupalan yläkoulussa lähes koko työuransa.

Välillä tuntui, että murrosikäisten paimentamista oli kestänyt liian pitkään. Hän nautti keskustelemisesta oppilaiden kanssa, mutta sitä oli vuosi vuodelta yhä pienempi osa työstä. Oppitunnit kuluivat sanailuun, jota ei voinut pitää keskusteluna. Eivät nuoret olleet tyhmistyneet – päinvastoin – häiriköt olivat vain saaneet lisää valtaa. Päättäneen lukuvuoden toiseksi viimeisenä koulupäivänä harvaviiksinen ja collegehousuinen sälli heilutteli tupakansytytintä siten, että liekki nuoli edessä istuvan tytön hiuksia. Kun Juha pyysi oppilasta luovuttamaan tulentekovälineen hänelle, tämä sujautti Zipon reppuunsa ja väitti opettajan nähneen omiaan. Rairuohoviiksi tiesi myös, että sillä oli oikeus valita, kuka koulun opettajista tulisi toiseksi aikuiseksi paikalle, jos Juha tutkisi laukun. Ainoa, johon se luotti, oli kuulemma kotitalousopettaja, joka työskenteli eri koulurakennuksessa puolen kilometrin päässä.

Järkevintä olisi ollut tarttua luisevista hartioista ja heittää virnuilija käytävälle, mutta siinä olisi syyllistynyt virkavirheeseen. Rehtori olisi puhutellut ja todennut, että keskittymishäiriöistä kärsivälle oppilaalle oli annettava pieniä erivapauksia, että kyllähän Kuosmanen kokeneena opettajana sen ymmärsi. Juha tyytyi kiittämään viiksiniekkää hyvästä johduksesta tunnin aiheeseen eli yhteiskunnan sääntöihin ja siihen liittykö niihin oikeuksien lisäksi myös velvollisuuksia. Tunnin lopussa Juha kirjoitti Wilma-järjestelmän kautta oppilaan huoltajille viestin, jossa selvitti tapahtuneen ja sai samana iltana ytimekkään vastauksen: *ok*.

– No niin, nyt tulivat, Päivi sanoi.

Juha hätkähti ajatuksistaan ja huomasi, että pihvien pinta oli kärähtänyt.

Juha siemaili olutta takapihan aurinkotuolilla vielä yhdentoista aikaan illalla. Ohrajuomaa oli uponnut enemmän kuin oli aikomus, mutta saihan kesäloman alkajaisiksi pikku mykkyvät ottaa. Tytön perhe oli lähtenyt ruokailun jälkeen kotiinsa. Ne asuivat naapurikunnassa, kuudenkymmenen kilometrin päässä, ja vävyllä oli huomenna työpäivä. Niillä oli yksi lapsi, viisivuotias Alma. Sillä oli samanlainen pisamoiden ympäröimä tirppanokka kuin Ellulla pienenä. Almasta tuli Juhalle välillä omituinen olo, tuntui että Elluhan se siinä.

– Aiotko sinä koko yön siellä möllöttää? Päivi kysyi ovelta.

– Minkä yön? Katohan miten kirkasta. Tule kaveriksi.

– Sääskien syötiksi, älä luule, Päivi sanoi ja huitoi. Jäi kuitenkin seisomaan oven vierelle.

– Vuoden päästä ei tarvi meidän täällä sääskiä läiskä. Thaimaassa taitaa kuukin olla kuumempi kuin meillä aurinko, Juha sanoi.

Päivin poskipäät nousivat. Se pyysi Juhaa avaamaan toisen aurinkotuolin ja sytyttämään hyttyskierukan.

– Jotenkin tuntuu koko sapattivuosi niin epätodelliselta, mutta voi kai sitä kaksi aikuista ihmistä tehdä mitä lystää.

Vuosi Thaimaan lämmössä tulisi tarpeeseen; viimevuosina Juha oli alkanut olla samaa mieltä kuin kol-

MESTARILLINEN ROMAANI VAIETUSTA AIHEESTA

Jääkausi on väkevä romaani kiusaamisesta, kilpailusta, peloista ja ystävydestä. Yläkouluikäisen Helmin ja keski-ikäisen opettajan Juhan tiet risteävät pienellä paikkakunnalla Kainuussa. Yhteentörmäys suistaa hyvämaineisen Juhan juorujen keskipisteeseen ja Helmin uuteen vaiheeseen nuoruudessaan.

Koulukaverit pelaavat yhdessä Helmiä vastaan. Onko tuohon peliin sopeuduttava, lähdettävä mukaan ja omaksuttava sen kovat säännöt? Vaatiiko ryhmässä pärjääminen toisten kukistamista?

Juha ei tiedä mihin ryhtyy ottaessaan vastuulleen oppilaan hädän.

Mooses Mentula on kirjailijanammattinsa lisäksi toiminut kyläkoulun rehtorina. Hänet tunnetaan uuden polven realistina, joka kuvaa henkilöitään humoristisella lämmöllä Pentti Haanpään, Veikko Huovisen ja Veijo Meren hengessä.

Mentula kirjoittaa pakinasarjaa Radio Suomeen. Uusavuttomuuteen pureutuva "Joku roti" -ohjelma käynnistyy syksyllä 2016.

#kirja

WWW.KIRJA.FI

9 789510 416600

84.2

ISBN 978-951-0-41660-0

